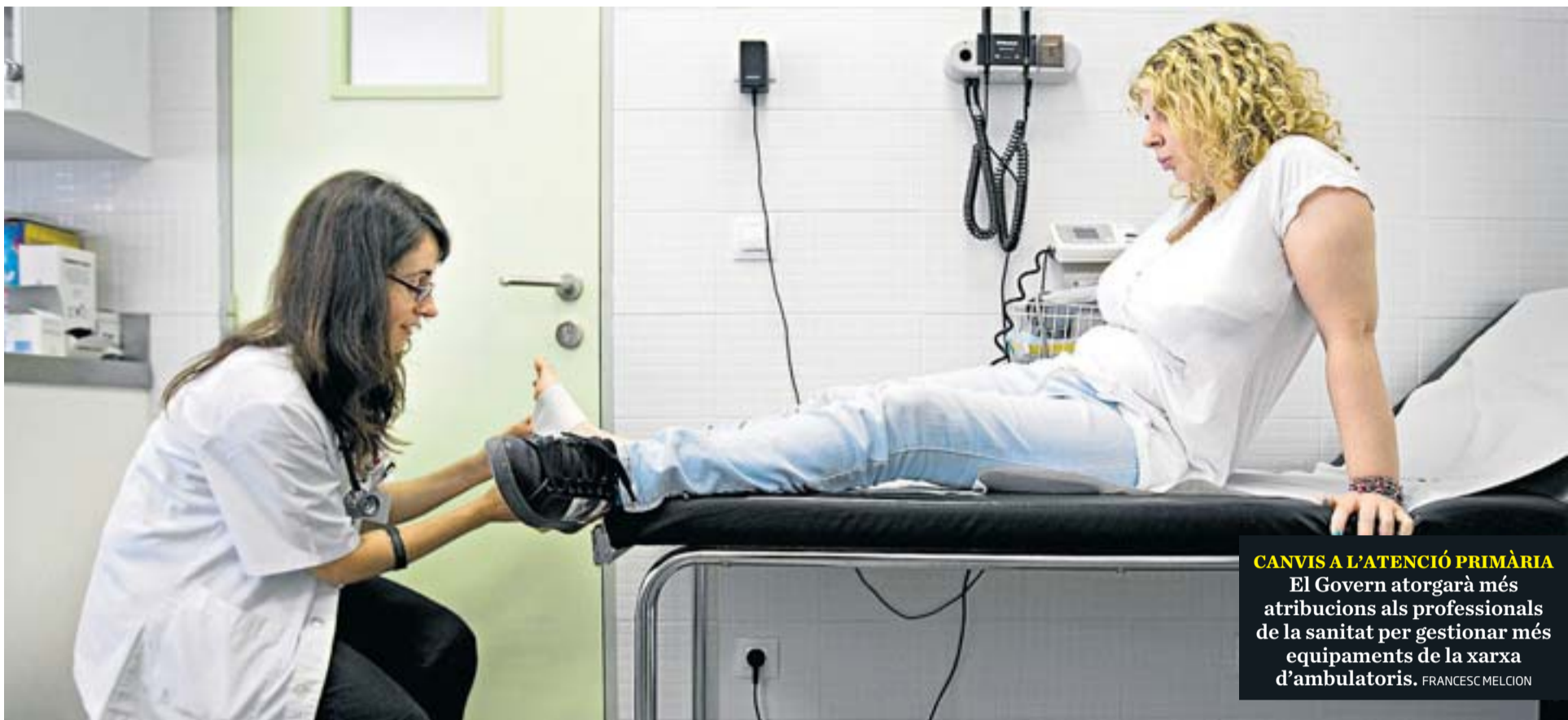

SANITAT

CANVIS A L'ATENCIÓ PRIMÀRIA
El Govern atorgarà més atribucions als professionals de la sanitat per gestionar més equipaments de la xarxa d'ambulatoris. FRANCESC MELCION

Salut cedirà a empreses de metges la gestió de tres nous ambulatoris

Boi Ruiz recuperarà el 2012 la fórmula de les EBA per millorar l'eficiència a l'atenció primària

El departament de Salut permetrà que empreses creades per personal sanitari es facin càrrec de tres ambulatoris més de la xarxa d'atenció primària el 2012. El Govern entén que la gestió serà més eficient.

JOAN SERRA

BARCELONA. El pla de salut 2011-15, el full de ruta elaborat per la conselleria de Boi Ruiz, incideix en la necessitat de donar més poder als professionals per fer més eficient el sistema. Per estimular els metges i la resta del personal sanitari, el departament de Salut recuperarà una vella fórmula, gestada en l'època dels governs de Jordi Pujol i que no es va desplegar en l'etapa del tripartit. Durant el 2012 es permetrà la creació de tres noves entitats de base associativa (EBA) per gestionar àrees bàsiques de salut, dues de Barcelona i una de Tarragona. No seran equipaments de la xarxa de l'Institut Català de la Salut (ICS).

A Catalunya ja hi ha 12 ambulatoris que funcionen sota el paraguai d'una EBA –un 3% de l'atenció primària–, empreses privades amb afany de lucre impulsades per professionals de la sanitat. Metges i infermeres són accionistes de la societat, amb total autonomia per dirigir els centres, escollir el personal i gestionar els recursos del Servei Català de la Salut (CatSalut), al qual ha de retre comptes cada any. “El model de les EBA ens sembla una bona fórmula de gestió, perquè dona un paper central als

professionals i tenim la constància que genera un alt grau de satisfacció també entre els usuaris”, explica Francesc Sancho, secretari d'Estratègia i Coordinació de Salut.

En paral·lel a la reforma de l'ICS

La decisió del Govern és ferma i es posarà en pràctica en paral·lel a la transformació de l'Institut Català de la Salut (ICS), que també preveu la creació d'un nombre limitat d'entitats professionals participades (EPP), cooperatives de metges per dirigir centres d'atenció primària i alguns serveis hospitalaris. El projecte d'ampliar el nombre d'EBAs no està vinculat a la descentralització de l'empresa pública. Els professio-

Ampliació
El Govern utilitzarà un model nascut en l'etapa dels governs Pujol

nals interessats en l'autogestió hauran de presentar-se en un concurs públic. El CatSalut ja té propostes madures damunt la taula, dues de les quals són per dirigir centres de la capital catalana. “Ens agradaria que també hi hagués propostes a comarques, però hi ha factors que condicionen la decisió, com que els professionals tinguin esperit emprenedor o que les característiques de la població ho facilitin”, comenta Sancho. Salut entén que la fórmula de les EBA és útil, però que no és exportable a tot el territori. Fa falta, per exemple, prou massa crítica d'usuaris. “Crear-ne dues a l'any seria un bon ritme”, precisa el secretari d'Estratègia i Coordinació.

La contenció pressupostària ha fet que la conselleria de Boi Ruiz accelerés la recuperació d'aquest model d'autogestió, que va veure la llum per primer cop a Vic el 1996. L'Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa (ACEBA) es frega les mans amb les intencions de Salut. “Estic esperançat”, afirma Jaume Sellarès, que recorda que el concurs d'investidura d'Artur Mas com a president ja feia referència a explorar la via de l'autogestió. “Hem notat que hi ha interès per part dels mateixos professionals”, afegeix Sellarès, que també ha mantingut contactes amb el CatSalut per transmetre la voluntat d'ampliar el nombre d'EBAs a l'atenció primària. —

EL BITLLET

Més enllà de les fórmules conegudes

Apart dels costos d'oferir uns serveis de salut concrets, organitzar l'activitat econòmica té també uns costos. Malauradament, sovint passen despercebuts i es coneixen com a costos de transacció. Diferents formes organitzatives associen costos de producció i de transacció diferencials. Si tenim només un monopoli mai no sabrem si hi ha una forma alternativa més eficient d'oferir serveis d'atenció primària. L'eficiència és un concepte relatiu, només comparant aprenem. Les entitats de base associativa (EBA) són organit-

zacions que han permès comprendre que més enllà de l'ICS també es poden oferir serveis d'atenció primària de qualitat amb finançament públic. La diversitat en els nivells d'eficiència assolits ben segur que hi és dins l'ICS i dins les EBA. Avui ens falta comprendre més bé quins són els factors que la determinen. Crec que l'element crucial a tenir en compte és que el metge dins l'EBA és capaç d'assumir risc i responsabilitat en un marc diferent del de la funció pública. Aquest és un tret diferencial que afegeix valor al model.

PERE IBERN

PROFESSOR DEL BARCELONA GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

Poder als metges per reduir la despesa

● **Un model per reduir costos**
Tot i les veus crítiques, que consideren que la fórmula condueix a la privatització del sistema, el Govern argumenta amb xifres l'estalvi associat a les EBA. Segons dades del 2010 del CatSalut, els 12 ambulatoris articulats com a EBA van tenir una despesa de 325 euros per usuari mentre que els centres gestionats per l'ICS van gastar una mitjana de 360 euros per pacient.

● **Capacitat per decidir**
Els professionals que es constitueixen com a socis poden contractar metges i infermeres i vincular els salaris a diversos incentius.